

COLUMN – Zaterdag Live, 6 juni 2020 - Columnist: Ingrid Gyömörei

OV en Corona

Heee, hoi! Goed om jullie weer te zien. We hebben elkaar het laatst gesproken op zaterdag 14 maart. En daarna ging het in een stroomversnelling. Eigenlijk niet écht vreemd, dat zelfs Joop besloot om de tent vanwege corona tot nader order te sluiten. Als zelfs de horeca en de cultuursector monddood gemaakt worden: "dan weet je, dan moet je".

Ik moet u zeggen, het wordt me vandaag niet gemakkelijk gemaakt. Een onderwerp over twee dingen waar ik gevoelsmatig niet zo veel mee heb. Of eigenlijk, ik dacht er niet zoveel mee te hebben. "OV tijdens coronacrisis". Ik geloof niet, dat daar over een jaar nog lijvige boekwerken over geschreven zullen worden. Dan is het juist misschien wel grappig om er nu een column aan te wijden.

Het valt me al een paar dagen zwaar. Nee, niet die column. Die komt, gewoon, op een gegeven moment. Maar naar de Dreef komen. Ik zal het u maar bekennen, ik stond niet te springen. Vanwege corona. Het 'nieuwe normaal', de afstandscriteria in de studio, kwamen - op mijn vraag erover - per kerende mail! Daar lag en ligt het niet aan. En jazeker, ik heb de collega's gemist. Dus dat is het ook niet. Ik vermoed dat ik een beetje eenkennig ben geworden van het thuiszitten. Het aanbod op de televisie draagt daar ook best aan bij. Ik zal de zich oeverloos herhalende filmtitels niet oplepelen, beloofd. Je zou daar zo maar een vraag voor de digitale pub-quiz van kunnen maken. Noem drie films die u sinds 6 maart 2020, niet meer kunt zien. Ik ben benieuwd.

Ook de talkshows dragen bij aan mijn narrigheid. Vast rondje corona en een vast rondje Ab Oosterhuis (u weet wel, viroloog en influenzadeskundige). Natuurlijk deze of gene minister. En voor de rest? Ik kan me weinig écht lachen herinneren. En daar word ik dus een beetje filosofisch van. En daar sta ik niet alleen in. Via Facebook komt veel filosofie binnen en narrigheid en ronduit meningsverschillen. Ik dwaal af, merk ik.... Wees niet bezorgd. Dat is weliswaar een bijeffect van de corona, maar is niet besmettelijk.

Weet u wat ik heb gemist? Op Facebook, in de media en bij de talkshows? Berichten over OV en corona. Of nee! Eén bericht kwam pregnant binnen: "Reizigers weigeren te volle trein te verlaten". Onderkop: "een uitzonderlijk incident". Die kop, is eigenlijk niets nieuws. Ik neem u mee, denk even pre-corona: Dagje Amsterdam, terug naar de beste plek in Nederland, Den Haag. Stalpoten van het sjouwen langs de grachten. Het is warm, je wilt naar huis. Het is druk in de trein, ik wil nú naar huis! "Reizigers weigeren overvolle trein te verlaten".

We zien elkaar zitten, in die stampvolle trein toch?

En dan nu: "Op 7 mei liep het treinverkeer tussen Weesp en Amsterdam vertraging op. Omdat er in een trein zo veel reizigers zaten dat het niet lukte om 1,5 meter afstand van elkaar te houden. Er werd een versoepeling aangekondigd en meteen zie je het effect ervan in de vorm, van een overvolle trein. Dat kan niet de bedoeling zijn"

Ik heb duidelijk een afwijking opgelopen in de afgelopen weken thuiszitten, want ik snap dat

niet. Dat rijtje: coronamaatregelen – anderhalve meter afstand - aangekondigde versoepeling – overvolle trein – en daar komt ie: “weigeren te volle trein te verlaten”. Ik had er al gestaan of eigenlijk niet. Ik begrijp niet, dat er massaal iets zo dringend is, dat ik in een trein van Weesp naar Amsterdam zit, en weiger uit te stappen. Ik was niet eens ingestapt geweest! En dan komen we terug op het punt, waar ik eerder melding van maakte. Er waren nauwelijks berichten over OV en corona. Want, jongens en meisjes, heeft onze HTM dat niet voortvarend aangepakt? Ik kan me nog herinneren, dat ik op 14 maart in de bus zat op weg hiernaartoe. En dat ik onderweg wat giechelend een foto plaatste van de door HTM genomen maatregelen in de bus. Afzetlint tussen de chauffeur en inzittenden. En nee, er was die dag geen moord gepleegd, het waren de eerste noodmaatregelen ten gevolge van het coronavirus. Ik weet nog dat ik vond, dat ik dát er even onder moest zetten, want het onderwerp van die dag was ‘gebrek aan jongeren voorzieningen’. En voor dat je het weet, zingt er over Facebook rond, dat onze Haagse lieverdjes een bus hebben gemolesteerd.

Vandaag, twaalf weken later, zag die bus er niet anders uit. Ik wel. Los van de knikkende knieën, immers voor het eerst weer met OV, draag ik een mondkapje. En heb ik een tas vol van die dingen bij me. Je hebt namelijk voor iedere reis een schone nodig. Omdat die dingen anders helemaal geen zin blijken te hebben, of toch wel, of misschien wel niet. Weet u het? Ik niet. Wat ik wel weet, is dat omdat ‘het nieuwe normaal’ van anderhalve meter afstand in het OV niet te garanderen valt, het Rijk besloten heeft dat het dragen van een mondkopje verplicht gesteld is. En die maatregel werd aangekondigd, nét op het moment, dat er geen mondkapje te koop – laat staan te krijgen - was in Nederland. Want iedere dag – terecht- woedende berichten op Facebook en de praatshows, dat onze thuiszorgmedewerkers, en onze helden uit de verpleegzorg onbeschermd aan het werk werden gestuurd. Geen mondkapjes voor onze andere helden. Maar wij moeten, anders geen OV.

U kent me, ik ben van nature dwars en eigenwijs. Dat was al voor corona zo. Maar dwars als ik was, toch maar meteen een mondkapje van € 15 aangeschaft voor mijn lief. Je moet immers ergens beginnen en de doelgroep, snapt u? En die prijs? Nou, die had ik ervoor over. Niet omdat er een paar verscheurende vampiertanden of Haags geel-groen op stond gedrukt. Maar omdat hij zeker twintig keer herbruikbaar is na het wassen! Natuurlijk moest ik er ook aan geloven. Naast dwars en eigenwijs, heb ik vooral geleerd pragmatisch te zijn. Bij de ‘drogist met de gaper’ - reclame uit den boze - hadden ze wat ik nodig had. Mondkapjes en plastic handschoentjes, te koop. Op mijn stomverbaasde blik, meteen een mopperende uitleg, dat alles te koop is, maar dat er wel de hoofdprijs voor wordt gevraagd. Al was het alleen al, “omdat bedrijven vaker per dag hun magazijn in moesten voor bestellingen”, wordt dat doorgerekend. De winkelbediende was vriendelijk, maar meedogenloos benieuwd of die prijzen na corona of na stabilisering van de maatregelen, ook weer naar het oude niveau zouden zakken. Ik heb er zo mijn ideeën over.

En nu we hier toch zijn, met een woordvoerder van Rover en één van de HTM, wat denkt u? Gaan de tarieven van een ritje met bus of tram verder omhoog? Omdat er ondanks mijn

mondkapje en vanwege anderhalve meter afstand, nu eenmaal minder mensen meekunnen. En hoe gaat u dat oplossen? De hand ophouden bij het rijk of de Metropoolregio? Of gaat de rekening doorberekend worden aan mij, de milieubewuste reiziger zonder eigen auto. Want mocht u daartoe besluiten, dan zien wij elkaar weer. Hier, bij Discus en bij álle andere media, om te vertellen dat ik het niet pik. Dat ik vind dat wanneer we 'het samen moeten doen', ik weliswaar mopperend, maar toch voor die tien mondkapjes, 25 euro afreken. Omdat het moet, en omdat ik het gelukkig kan. Maar wees dan niet zo dom en onverstandig om ons openbaar vervoer voor nu en de directe toekomst onbetaalbaar te maken. Dan gaat de HTM meer verliezen dan een marktaandeel en klanten. Dan verliest HTM bij voorbaat de strijd om het milieu. Dat is geen loos dreigement, de verkoop van tweedehands autootjes is alweer terug op het niveau van voor corona.

Ik hoop dat de HTM namens mij, maar vooral namens al die mensen die afhankelijk zijn van het OV, gaat lobbyen om de gaten die gaan vallen, vooral op te lossen via het rijk. Ik overweeg te gaan lobbyen voor een belastingaftrek van voorlopig tenminste driehonderd mondkapjes per jaar. Gewoon als tegemoetkoming in de kosten. Want vergis je niet, uitgaande van de kosten van een mondkapje van twee euro per stuk, kost het je uit en thuis minstens vier euro per dag. Bij een vijfdaagse werkweek, of vrijwilligerswerk, plus je even twintig euro boven op je reiskosten. Of misschien wil HTM overwegen, om de minder draagkrachtigen te sponsoren met mondkapjes. Dat kan via bijvoorbeeld de ooievaarspas. Zonder logo, zou u sieren. Maar mocht het u over de streep trekken, bied ik mij aan. Ik heb de naam niet te koop te zijn en me niet te laten lenen voor reclame. In ruil voor dat gesloten akkoord, tussen HTM en gemeente, bied ik mij aan. Ik ben dan gaarne bereid – voor uw goede doel – mij in het openbaar vervoer te laten zien van een met uw logo voorzien mondkapje!

Zaterdag Live, elke zaterdag live van 11.00 – 13.00 uur op Den Haag TV
Escampjournaal, elke zondagavond vanaf 19.00 tot 04.00 uur in carrousel op Den Haag TV
(kanalen van de diverse providers te vinden op www.rtvdiscus.nl)

Studio: De Dreef 247 - Den Haag
Tel: 070 - 380 44 01 / 06 - 508 62 26 6